

รายวิชาการงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง พืชผักสวนครัวและการเก็บเกี่ยว

ครูผู้สอน ครูณัฐทิยา เนียมสะอาด

ครูอรอนงค์ สุธสาคร

พืชผักสวนครัวและ การเก็บเกี่ยว

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ยกตัวอย่างการเก็บเกี่ยวพืชผักสวนครัวได้
๒. เก็บเกี่ยวพืชผักสวนครัวได้ถูกวิธี
๓. เห็นประโยชน์ของพืชผักสวนครัว

คำถามชวนคิด

ผักเหล่านี้มีวิธีการปลูก
และการเก็บเกี่ยวได้อย่างไร

การเก็บเกี่ยวพืชผัก

เป็นการนำส่วนต่าง ๆ ของผักไปใช้ประโยชน์
ในด้านต่าง ๆ เช่น ประกอบอาหาร จำหน่าย
ทำยารักษาโรค แปรรูป หรือขยายพันธุ์ ดังนั้นจึง
ต้องเก็บเกี่ยวให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย ที่นำไปใช้

หลักการ เก็บเกี่ยวพืชผัก

หลักการเก็บเกี่ยวพืชผัก

๑. ศึกษาอายุการเก็บเกี่ยวของผัก
๒. สังเกตลักษณะของผัก
๓. การฟังเสียง
๔. ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว

๑. ศึกษาอายุการเก็บเกี่ยวของผัก

เป็นการศึกษาพืชผักแต่ละชนิดว่ามีอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม ค่อนข้างคงที่ ผู้ปลูกจึงควรเก็บในช่วงเวลาที่กำหนด ไม่ควรเก็บก่อนหรือหลังระยะเวลาที่กำหนด เพราะจะทำให้คุณภาพของผลผลิตเปลี่ยนแปลง

๒. สังเกตลักษณะของผัก

เป็นการเก็บเกี่ยวพืชผักโดยการสังเกตด้วยสายตา
ต้องอาศัยความชำนาญจากประสบการณ์ คือ
สังเกตรูปร่าง สี และลักษณะอื่น ๆ ประกอบกัน เช่น
ผักเขียวจะเริ่มเก็บเมื่อเถาเริ่มเหี่ยว ใบเหลือง
ผลโตเต็มที่ เป็นต้น

๓. การฟังเสียง

เป็นการฟังเสียง พืชผักบางชนิดต้องใช้วิธี
เคาะหรือตีดเพื่อฟังเสียง แล้วบอกได้ว่า
แก่หรืออ่อน เช่น ฟักทอง ฟักแฟง แตงกวา
แตงร้าน เป็นต้น

๔. ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว

เป็นการเก็บเกี่ยวผักบางชนิดต้องเก็บตอนเช้า
อากาศไม่ร้อน เช่น ข้าวโพดฝักอ่อน เพราะถ้าหากเก็บ
ค้างคืนแล้วความหวานจะลดลง ส่วนผักที่ก้านเปราะหักง่าย
ควรเก็บตอนที่มิแดดเพื่อให้ต้นคายน้ำออกไปบ้าง
ก้านจะไม่หักง่าย

วิธีการเก็บเกี่ยว ผลผลิตของพืชผัก

๑. การเก็บเกี่ยวด้วยมือ

เป็นการใช้มือเด็ด หัก ปลิด ขุด ถอน
หรือใช้เครื่องทุ่นแรงอย่างง่าย เช่น มีด ขอ เคียว
กรรไกร จอบ เสียม ตระกร้อ เป็นต้น เป็นวิธีการ
เก็บเกี่ยวที่นิยมใช้กันมาก

๒. การเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักร

เป็นการอาศัยเครื่องทุ่นแรงขนาดใหญ่เข้าช่วย
ส่วนใหญ่ใช้ในการเก็บเกี่ยวผักเพื่อการค้า เช่น
เครื่องเก็บข้าว เครื่องเก็บผักกาด
เครื่องเก็บแครร์อต เป็นต้น

ระยะเวลา ในการเก็บเกี่ยว

๑. การเก็บเกี่ยวเมื่อผักยังอ่อน

เช่น แตงกวา บวบ
ถั่วลันเตา ผักตำลึง เป็นต้น

๒. เก็บเกี่ยวเมื่อผักโตเต็มที่

เช่น ฟักทอง กะหล่ำ
คะน้า เป็นต้น

๓. การเก็บเกี่ยวเมื่อผลสุก

เช่น มะเขือเทศ พริกชี้ฟ้าแดง
พริกชี้หูสวน เป็นต้น

ลักษณะของผัก
ที่ควรเก็บเกี่ยว

กะหล่ำปลี
อายุการเก็บเกี่ยว ๔๕-๖๐ วัน
จากวันย้ายปลูกลง

ผักคะน้า
อายุการเก็บเกี่ยว ๔๕ – ๕๐ วัน
จากวันเพาะเมล็ด

มะเขือเทศ
อายุการเก็บเกี่ยว ๕๐-๖๐ วัน
จากวันปลูก

ผักบุ้ง
อายุการเก็บเกี่ยว ๕๐-๖๐ วัน
จากวันปลูก

ผักกวางตุ้ง
อายุการเก็บเกี่ยว ๓๕ วัน
จากวันปลูก

A close-up photograph of a person's hands holding a green, bumpy cucumber. The hands have light purple nail polish. The cucumber is still attached to its vine, which is surrounded by large green leaves. A white text box with a teal border is overlaid on the right side of the image.

แตงกวา
อายุการเก็บเกี่ยว ๕๐-๗๐ วัน
จากวันปลูก

หอมแดง
อายุการเก็บเกี่ยว ๔๐-๕๐ วัน
จากวันปลูก

ถั่วฝักยาว
อายุการเก็บเกี่ยว ๔๕-๖๐ วัน
จากวันปลูก

โหระพา
อายุการเก็บเกี่ยว ๓๐-๓๕ วัน
จากวันปลูก

ชื่อผัก	ประมาณอายุจากวันปลูกถึงเก็บ	ลักษณะที่เหมาะสมแก่การเก็บเกี่ยว
กะหล่ำปลี	๔๕-๖๐ วัน จากวันย้ายปลูก	หัวแน่นใส เคาะดูมีเสียงแน่น และหนัก
กะหล่ำดอก	๔๕-๖๐ วัน จากวันย้ายปลูก	สีครีมอ่อน แน่น
คะน้า	๔๕- ๕๐ วัน จากวันเพาะเมล็ด	ลำต้นอวบ ใบขยายเต็มที่
ผักกาด ขาวปลี	๔๐-๖๐ วัน จากวันเพาะเมล็ด	ขณะที่กำลังห่อปลี แน่นขาว
ผักกาดหอม	๔๐-๕๐ วัน จากวันเพาะเมล็ด	ขณะที่ยังไม่ออกดอก

ชื่อผัก	ประมาณอายุจากวันปลูกถึงเก็บ	ลักษณะที่เหมาะสมแก่การเก็บเกี่ยว
ผักกาดเขียวปลี	๖๐ วัน จากวันเพาะเมล็ด	กำลังเข้าปลี ก้านใบอวบอ้วน
หอมแบ่ง	๔๐-๕๐ วัน จากวันปลูก	ต้นเขียวสด อ้วน หัวยังไม่พอง
ผักชี	๓๕-๔๕ วัน จากวันปลูก	ขณะที่ยังไม่ออกดอก
ผักกวางตุ้ง	๓๕ วัน จากวันปลูก	กำลังขึ้นลำออกดอก
ผักบุ้ง	๕๐-๖๐ วัน จากวันปลูก	ขณะที่ยังอ่อนอยู่

ชื่อผัก	ประมาณอายุจากวันปลูกถึงเก็บ	ลักษณะที่เหมาะสมแก่การเก็บเกี่ยว
ถั่วฝักยาว	๔๕-๖๐ วัน จากวันปลูก	ฝักเจริญเต็มที่ แต่ฝักยังไม่พอง
ถั่วลันเตา	๖๐-๘๐ วัน จากวันย้ายปลูก	ขณะที่ฝักยังอ่อน เมล็ดยังไม่แก่ ตั้งแต่ผลเริ่มเปลี่ยนสีเป็นสีขาวนวล
มะเขือเทศ	๕๐-๖๐ วัน จากวันปลูก	สีเหลืองหรือสีแดง
มะระ	๔๕-๖๐ วัน จากวันปลูก	ขณะที่ผลฟู สีเขียวอ่อน
แตงกวา	๕๐-๗๐ วัน จากวันปลูก	ผลยังอ่อนและยังมีขนอ่อน

ชั้นปฏิบัติการ

บทบาทของ นักเรียนปลายทาง

๑. ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง
พืชผักสวนครัวและการเก็บเกี่ยว
๒. ฝึกปฏิบัติการเก็บเกี่ยวผักสวนครัว

บทบาทของครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๗ เรื่อง พืชผัก
สวนครัวและการเก็บเกี่ยว
๒. ควบคุมและให้คำปรึกษา
แก่นักเรียนทำใบงานและฝึกปฏิบัติ
พร้อมทั้งให้คะแนน

ใบงานที่ ๗

เรื่อง พืชผักสวนครัว และการเก็บเกี่ยว

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียน
ระยะเวลา ลักษณะ และวิธีการ
เก็บเกี่ยวพืชสวนครัวที่
กำหนดให้

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พืชผักสวนครัวและการเก็บเกี่ยว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เกษตรนำรู้ เกษตรคู่บ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พืชผักสวนครัวและการเก็บเกี่ยว
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนระยะเวลา ลักษณะ และวิธีการเก็บเกี่ยวพืชสวนครัวที่กำหนดให้

ชื่อผัก	ประมาณอายุจาก วันปลูกถึงเก็บ	ลักษณะที่เหมาะสม แก่การเก็บเกี่ยว	วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิต
กะหล่ำปลี			
กะหล่ำดอก			
คะน้า			
ผักกาดขาวปลี			
ผักกาดหอม			
ผักกาดเขียวปลี			
หอมแดง			
ผักชี			
ผักกวางตุ้ง			
ผักบุ้ง			
ถั้วผักยาว			
ถั้วลันเตา			
มะเขือเทศ			
มะระ			
แตงกวา			

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

กิจกรรมร่วมสนุกกับครูต้นทาง

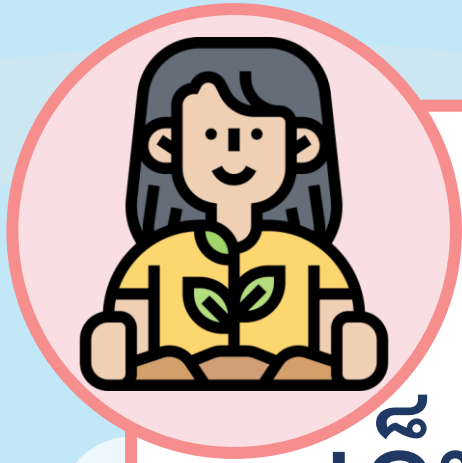
ร่วมส่งภาพการเก็บเกี่ยวพืชผักคู่กับตนเอง

Email : n.nattiya@hotmail.com

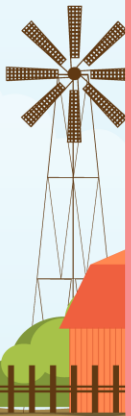

สรุปบทเรียน

พืชผักสวนครัวเป็นพืชที่มีอายุการ
เก็บเกี่ยวสั้น ดังนั้นจึงต้องเก็บเกี่ยวให้
เหมาะสมกับลักษณะของผัก และ
ลักษณะของที่นำไปใช้ประโยชน์

บทเรียนครั้งต่อไป

ประเภทของสัตว์เลี้ยง

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง ประเภทของสัตว์เลี้ยง
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง ประเภทของสัตว์เลี้ยง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

